

DZIENNIK URZĘDOWY GUBERNI SANDOMIERSKIEJ.

W RADOMIU DNIA 22 Grudnia (3 Stycznia) 1840/1 roku.

Wydział Skarbu

RZĄD GUBERNIALNY SANDOMIERSKI.

N. 63,634 Sek. Doch. Niest. dnia 5/17 Grudnia 1840 r. Droga urzędową Rząd Gubernialny otrzymawszy wiadomość, że wielu kupców i kramarzy, nie starają się zaopatrywać w Księgi handlowe i konotacyjne tak wcześnie, aby do tychże remanenta towarów zaraz z dniem 1 Stycznia były po przenoszone, co szczególnie w r. b. miało miejsce i co nietylko tamuje rewidentom możność dostatecznego zkontrollowania handlu, ale nadto wiele robi trudności i zamieszanie. Rząd Gubernialny, zapobiegając temu, najurowiej poleca Burmistrzom miast do których również i czynności Skarbowe należą, aby w moment otrzymania niniejszego, wszystkim kupcom i kramarzom zapowiedzieli, iżhy natychmiast pierwsi w swe księgi, drudzy w książki konotacyjne tak wcześnie zaopatryli się, żeby zaraz z dniem 1 Stycznia r. p. 1841 remanenta wszelkich towarów w handlu znajdujących się szczegółowo pozycjami, a mianowicie: towary kolonialne na funty, fluida na kwarty, łokciowe na sztuki i fanty przeniesione do nowych ksiąg być mogły, w przeciwnym bowiem razie, towary ich stosownie do Art. 6 Postanowienia z dnia 22 Lipca 1823 r. konfiskacie ulegną, wykonania czego Burmistrze pod najsurowszą odpowiedzialnością dopilnować obowiązani i w razie dostrzeżonego niewykonania niniejszego, pomienione postanowienie spełnić mają.

N. 62,032 Sek. Dóbr dnia 23 Listopada/5 Grudnia 1840 r. Na skutek Reskryptu Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu daty 29 Października/10 Listopada r. b. N. 84,294. Wzywa Rząd Gubernialny Obywateli i Mieszkańców, oraz poleca Wójtom gmin i Urzędom Muncypalnym miast tu-tejszej Gubernii, ażeby posiadana wiadomość o jakimkolwiek bądź majątku do nieobecnego w kraju Ludwika Hofmana należąc mającym, wprost Rządowi Gubernialnemu pod srogą za utajenie odpowiedzialnością w dniach 30 dostarczyli.

Act. No. 3122/37/38

B.

8422

4 CZASOP
1841

N. 68,147 Sek. Ogólna dnia 10/22 Grudnia 1840 r. Podaje do wiadomości, iż w dniu 4/16 Stycznia 1841 r. odbywać się będzie w sali posiedzeń Rządu Gubernialnego tutejszego w drugim terminie licytacya publiczna głośna na roboty Introligatorskie dla biór rzeczonych przez rok 1841 potrzebnymi bydź mngące, od cen dotychczasowych in minus. Każdy przeto chęć podjęcia się téj entrepryzy mający, winien stawić się osobiście w terminie i miejscu wyżej oznaczoném i bydź zaopatrzonym w vadium w gotowiznie w kwocie Złp. 500, o warunkach licytacyjnych i cenach robót każdego dnia w Rządzie Gubernialnym tutejszym, mianowicie w Wydziale Skarbowym powziąć można wiadomość.

Wydział Administracyjny.

N. 60,276 Sek. Admin. dnia 6/18 Listopada 1840 r. W celu pomnożenia środków dążących do rozwinięcia i udoskonalenia wszelkiego rodzaju płodów sztuk pięknych i wyrobów przemysłowych w Królestwie Polskiem przez obudzenie współubiegania się o postęp w nauce, pracy i użytecznych przedsięwzięciach. Rada Administracyjna na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych postanowieniem swoim z dnia 26 Września/7 Października r. b. wznowiła istniejące w Warszawie do roku 1828 na mocy Postanowienia Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 30 Maja 1818 roku wystawy publiczne dzieł wyborniejszych przemysłu krajowego z których pierwsza od daty ogłoszenia rzeczonego Postanowienia, odbędzie się w roku 1841 dalsze zaś co lat cztery w terminie od początku do końca miesiąca Czerwca. Aby ta'owe rozporządzenie mogło bydź w jak najkrótszym czasie wiadome mieszkańcom królestwa Polskiego mianowicie do rzeczy interessowanym, którzy bez wątpienia użyją swoich starań dla przysposobienia tworów i wyrobów na wystawie zaszczytnie mieścić się mogących; powołane wyżej postanowienie Rady administracyjnej dosłownie w Dzienniku Gubernialnym poniżej umieszcza, wzywając wszystkich interessowanych artystów, fabrykantów i rękodzielników, aby w zastosowaniu się do Art. 6 powołanego wyżej Postanowienia z złożeniem Rządowi Gubernialnemu deklaracyi wyrażających, jakie dzieła lub roboty na pierwszą wystawę w Warszawie w miesiącu Czerwcu 1841 r. oddać zamierzają, wcześniej przynajmniej ra miesięcy cztery przed terminem zakreślanym do nadeśtania tychże przedmiotów złożyli, aby również Rząd Gubernialny był w możności takowe we właściwym czasie Kommissyi Rządowej Spraw Wewn. i Duchownych przedstawić.

W IMIENIU NAJJASNIEJSZEGO
MIKOŁAJA I.

CESARZA WSZECH ROSYI KRÓLA POLSKIEGO & &
Rada Administracyjna Królestwa.

W zamiarze pomnożenia środków dążących do rozwinięcia i udoskonalenia wszelkiego rodzaju płodów sztuk pięknych i wyrobów przemysłowych w Królestwie Polskim, przez obudzenie współubiegania się o postęp w nauce, pracy i użytecznych przedsięwzięciach, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rada Administracyjna postanowiła i stanowi co następuje:

Art. 1. Istniejące do r. 1828 na mocy postanowienia Xiecia Namiestnika Królewskiego z dnia 30 Maja 1818 r. wystawy dzieł wyborniejszych przemysłu Krajowego niniejszym wznawiają się.

Art. 2. Pierwsza od daty ogłoszenia niniejszego Postanowienia wystawa odbędzie się w roku 1841 dalsze zaś co lat cztery w terminie od początku do końca Miesiąca Czerwca.

Art. 3 Twory znakomite sztuk pięknych jako to: malarstwo, snycerstwa, rzeźbiarstwa, tudzież płody rolnictwa, kunsztów i rękodzieł celujące nowością wynalazku, dokładnem wykonaniem wytwornością roboty, smakiem lub szczególnym użytkiem przyjmowane będą na wystawę publiczną,

Art. 4. Przyjmowanie płodów sztuk pięknych i wyrobów przemysłowych uznanie, czyli takowe na wystawie pomieszczone być mogą, urządzenie i kierunek saméjże wystawy, tudzież sąd o wyborowych dziełach na nagrody lub odznaczenie, zasługujących, poruczone będzie ustanowionemu na ten cel oddzielnemu Komitetowi.

Art. 5 Do popisu na wystawie i udziału w nagrodach oprócz mieszkańców stale w Królestwie osiadłych przypuszczeni być mają artyści tudzież fabrykanci i rękodzielnicy osiedli winnych prowincyach Cesarstwa.

Art. 7. Miejsce wystawy wskazane będzie przez Kommissyą Rządową Spraw Wewnętrznych, aby zaś takowe przygotowane być mogło odpowiednio rodzajowi i objętości przedmiotów obowiązane są Rzędy Gubernialne i Urząd Muncypalny Miasta Warszawy, wczesnie na miesiąc trzy przed terminem zakreślonym do nadesłania tychże przedmiotów zebrać od artystów fabrykantów i rękodzielników deklaracye wyrażające, jakie dzieła lub wyro-

4 By na wystawę oddać zamierzają i spis takowych Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych przedstawić.

Art. 7 Nadesłanie przedmiotów na wystawę publiczną przeznaczonych dźać się ma w pakach dobrze opatrzonych, franco, ukończyć się powinno 16 Maja t. r. p. na 15 dni przed otwarciem wystawy.

Art. 8. Przy każdej przesyłce na imie Komitetu w Warszawie adresować się mającej, wyrazić należy:

- a) Imie i Nazwisko fabrykanta, artysty lub rękodzielnika.
- b) Miejsce jego pobytu, zakładu lub zamieszkania.
- c) Opisanie przedmiotu z wyszczególnieniem jego rodzaju, wagi, miary i ilości.
- d) Cenę wyrobów przemysłowych, w ogóle lub częściowo.
- e) Użytek tychże.
- f) Pochodzenie materiału, czyli ten jest krajowy lub zagraniczny.
- g) Czy dzieło co do utworów sztuk pięknych jest oryginałem lub kopią, a w tym ostatnim przypadku z jakiego oryginału
- h) Jaki rodzaj dzieła, malartwa, rysunku, snycerstwa lub rzeźbiarstwa.
- i) Czy wreszcie składający życzy sobie, aby przedmiot był sprzedany i kto jest upoważniony do odebrania pieniędzy lub wyrobu w naturze po ukończeniu wystawy.

Art. 9 Jeżeli właściciel lub zlecenie od niego mający przybędzie osobiście z przedmiotem na wystawę przeznaczonym, zgłosić się również powinien do Komitetu wystawy.

Art. 10. Ci z pomiędzy artystów, fabrykantów lub rękodzielników, którzyby uznawali potrzebę, zabezpieczenia się od zarzutów podstawienia obcych wyrobów za własne mogą dołączyć świadectwo Władzy miejscowej stwierdzone przez Kommissarza Obwodu lub Kommissarza fabryk, jako złożone przez nich przedmioty z ich zakładów pochodzą.

Art. 11. Każdemu z oddających płody swoje na wystawę, publiczną wydany zostanie kwit z Nrem porządkowym Kontrolli i wyrażeniem szczegółów w Art. 8 wymienionych.

Art. 12. Sprzedane w czasie wystawy przedmioty niewprzód zabrane z niej być mogą, aż po jej zamknięciu.

Art. 13. Komitet ustanowiony Art. 4 składać się będzie w części z osób przez Rząd do tego wezwanych, w części zaś z artystów i znakomitszych fabrykantów lub rękodzielników wybór ich i powołanie na Członków tak jednych jak drugich, ulega zatwierdzeniu Namiestnika Królewskiego.

Art. 14. Obowiązki tego Komitetu odnoszą się do trzech głównych punktów a mianowicie:

1. Wewnętrzne...
2. Prowadzenie korespondencji.
3. Ocenienie wartości przedmiotów do publicznego popisu przedstawionych.

Art. 15. Co do 1. punktu obowiązany jest Komitet:

- a) Urządzić lokal na wystawę przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych przeznaczony i zaopatrzyć go w potrzebne sprzęty.
- b) Zająć się odbiorem nadesłanych przedmiotów.
- c) Roztrząsać i stanowić, które z dostawionych płodów i wyrobów odpowiadają przeznaczeniu wystawy, uznane zaś przez siebie zasługującymi na umieszczenie, porządkować stosownie do ich rodzaju i planu przez Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych na każdy rok zatwierdzić się mającego.
- d) Dopilnować, aby każdy przedmiot był opatrzony kartką z numerem służącym do łatwego uzyskania bliższych w nim wiadomości w spisie ogólnym, który poprzezzrzeniu go w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, wydrukowany być ma w dwóch językach Polskim i Rossyjskim i sprzedawany zwiedzającym wystawę za cenę samego kosztu.
- e) Przestrzegać całości i nienaruszalności złożonych na wystawę tworów sztuk pięknych i przemysłu.
- f) Ułatwiać trudności i udzielać objaśnień żądanych przez osoby odwiedzające wystawę.
- g) Rozporządzić, aby w przeciągu dwóch tygodni po zamknięciu wystawy, wszelkie przedmioty zabrane z niej zostały.

Art. 16. Co do punktu 2 Komitet winien.

- a) Utrzymywać Książkę sznurową dla zapisywania do niej porządkiem numerów wszelkich przedmiotów na wystawę nadesłanych.
- b) Wydać właścicielom kwity powyżej w Art. 11 wymienione, które przy odbiorze lub sprzedaży wyrobów Komitetowi zwrócone być mają.
- c) Prowadzić rachunki tak przychodu jak i wydatków na urządzenie wystawy poniesionych, a po zamknięciu téjże usprawiedliwić się przed Komisją Rządową Spraw Wewnętrznych.
- d) Utrzymywać Dziennik wystawy i protokół posiedzeń przez siebie odbywanych.
- e) Złatwiać wszelkie rozporządzenia Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych.
- f) Donieść téjże Komisji Rządowej o ukończeniu urządzenia wystawy, a po jej zamknięciu przedstawić ogólne wypadki i wnioski.

Art. 17. Nareszcie co do 3 punktu, obowiązkiem Komitetu.

- a) Rozważyć i ocenić z największą ścisłością i bezstronnością wszelkie płody sztuk pięknych i wyreby przemysłowe do współubiegania się i popisu na wystawę publiczną oddane.
- b) Sporządzić spis przedmiotów, za które artystów, fabrykantów lub rękodzielników uznaje zasługującymi na odznaczenie i nagrody z wyszczególnieniem rodzaju tychże nagród.

6
dowej Spraw Wewnętrznych.

Art. 18. Dla należytego oceniania utworów sztuk pięknych i płodów przemysłu, tudzież przyznania nagród, powinni zbierać się na posiedzeniach wszyscy Członkowie Komitetu wyjąwszy gdyby któremu z nich ważyła jaka przeszkoda byż niedozwoliła.

Art. 19. O każdym przedmiocie szczególnie nad inne odznaczającym się odbywać się ma głosowanie sekretne celem ustanowienia na jaką właściciel jego zasługuje nagrodę.

Art. 20. Komitet stanowi większością głosów, w razie równości głosów, Prezydującego przeważa.

Art. 21. Przy ocenieniu płodu lub wyrobu, do którego z Członków należących, tenże od wszelkiego udziału w naradach usuwa się.

Art. 22. W przypadku zachodzącej potrzeby gruntownego zbadania przedmiotu, lub gdyby Komitet widział się w możności dostatecznego ocenienia tegoż, wolno mu będzie wezwać na posiedzenie swoje właściwych znawców naukowych i biegłych praktycznych dla zasięgnięcia ich zdania.

Art. 23. Po dopełnionym w powyższy sposób ocenieniu wartości przedmiotów na wystawę oddanych i przy sądzeniu nagród, celującym Artystom fabrykantom i rękodzielnikom, Komitet sporządziwszy stosowny w tej mierze wykaz, przedstawia go Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych do zatwierdzenia i wyjednania przeznaczonych nagród:

Art. 24. Nagrody te będą czworakiego rodzaju jako to:

1. Pochwała publiczna, i odznaczenie w opisie wystawy.
2. Dozwolenie używania Herbu Królestwa na znakach czyli szyldach fabryk i składach tudzież w cechowaniu wyrobów.
3. Medale pochwalne większe i mniejsze czyli pierwszej i drugiej klasy, złote i srebrne.
4. Medale do noszenia na szyi na wstęgach właściwych orderów a mianowicie w porządku ś. Anny, Włodzimierza, ś. Alexandra i ś. Jędrzeja.

25. Za szczególne zasługi dla sztuk pięknych i przemysłu położone mogą być przedstawiani artyści i przedsiębiorcy do zaszczytnych ozdób orderowych, nagroda ta jednak nie nadaje im sama przez się prawa do szlachectwa.

Art. 26. Artystom fabrykantom i rękodzielnikom którzy uzyskawszy na jednej z poprzednich wystaw jakąkolwiek z powyższych nagród, następnie na wystawie nowej nabyli prawa nie do wyższej nagrody, lecz do tej samej jaką już posiadają. Wydawane będą listy utrzymania się na zaszczytnej stopie.

Art. 27. Pochwała publiczna dozwolenie używania Herbu Królestwa i pochwalne medale za celujące dzieła na wystawie przyznanej nieinaczej udzielane byż mogą, jak po zatwierdzeniu ich przez Namiestnika Królewskiego, poczem ogłasza się przez pisma publiczne.

Art. 28. Medale do noszenia na szyi tudzież ozdoby orderowej zależą od łaski sa-

meo Cesarza i Króla i wyjedanywane będą na przedstawienie Namiestnika Królewskiego.

Art. 29. Na koszt urządzenia wystawy wybicia medali i inne wydatki wyznacza Rada Administracyjna odpowiedni fundusz na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

Art. 30. Od daty ogłoszenia niniejszego postanowienie Xięcia Namiestnika z dnia 30 Maja 1818 r. o wystawach w swój mocy ustaje.

Art. 31. Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku praw ma być umieszczonym, Kommissyom Rządowym w czym do której należy poleca. Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej dnia 26 Września 7 Października 1840 r.

(podpis:) Namiestnik Generał Feldmarszałek Xiąże Warszawski.—p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Generał Lejtnant/Senator (podpis:) Pisarew. Sekretarz Stanu (podpis:) Tymowski. Zgodno z oryginałem Sekretarz Stanu (podpis:) Tymiński. Za zgodność Naczelnik Sekcyi Przemysłu i Kunsztów Referendarz Stanu (podpis:) Wentzl.

Za zgodność Sekr. Jlny Rz. Gub. Sand. R. Roszkowski.

N. 61,206. Sekcja Administracyjna, dnia 26 Listopada (2 Grudnia) 1840 r. Mając sobie doniesionem iż Sąd Pokoju Powiatu Opoczyńskiego termin do uregulowania tytułu własności Nieruchomości w Mieście Opocznie Sytuowanych to jest:

a) D. mu drewnianego pod N. 110 przy ulicy Pocztowej wraz z zabudowaniami placem i ogrodem. b) Cruntu na Starym Mieście. c) Łąki pod Wola Zależną.

d) Ogrodu Kapustnisko zwanego, a do Hippelita i Ewy Małżonków Żerdzińskich należących na dzień 3 Lutego 1841 r. oznaczył, Rząd Gubernialny zatem wzywa wszelkie Instytuta bądź duchowne lub świeckie jako też i Gminy ażeby w terminie do regulacji oznaczonym, wszelkie prawa, służebności, czynsze wieczyste, kaucyje, pomienione nieruchomości ciężać mogące, na mocy dokumentów urzędowych ubezpieczyć stawali się, gdyż w razie uchybienia oznaczonego terminu, fundusze niezahypotekowane utraciłyby prawo rzeczowe i stałyby się tylko osobistemi.

N. 64,759. Sekcja Administracyi, dnia 6/18 Grudnia 1840 roku. Rozporządzenie Najwyższej Izby Obrachunkowej Królestwa Polskiego z dnia 15/27 Listopada r. b. N. 5269 w przedmiocie pobierania opłat kanonu od procederystów po miastach w miesiącu Styczniu każdego roku i usprawiedliwiania wyników mogących w tymże miesiącu niedoborów umieszczając poniżej w odp. się wierzytelnym, poleca najmocniej wszystkim Burmistrzom

Prezydentom miast, aby do takowego ściśle stosowali się, jeżeli pragną uniknąć odpowiedzialności poniższym Rozporządzeniem zagrożonej.

Kopia N. 6269. w Warszawie d. 15/27 Listopada 1840 r.

Najwyższa Izba Obrachunkowa Królestwa Polskiego.

Dostrzegając przy rewizji Rachunków Kass Miejskich że kanony od rzemieślników i procederystów przez umorzenie odpisywane, udowodnione bywają protokołami nie w właściwym czasie, bo częstokroć w końcu upłynionego roku sporządzanemi, pomimo że już pobór rzeczonych kanonów na zasadzie art. 2 Postanowienia Rady Administracyjnej z d. 22 Stycznia/3 Lutego 1837 r. na początku roku następnego był powinien, przeto Najwyższa Izba Obrachunkowa zapobiegając złądy wyniknąć mogącym wątpliwościom, poleca Rządowi Gubernialnemu, ażeby zaraz przy każdoczesnym formowaniu Listy klasyfikacyjnej, na mocy której opłata z początkiem roku ściągana być winna, również i ubytek Procederów był śledzonym i dowody popierające takowy przy Liście klasyfikacyjnej dołączane. Przytym ostrzega Najwyższa Izba Obrachunkowa, że każdy ubytek usprawiedliwiony po terminie do poboru wskazanym, to jest: po upłynionym miesiącu Styczniu z pensyi Burmistrza odzyskiwanym będzie. Kontroller Jeneralny przydujący (podpisano) Stanisław Hr. Grabowski. Szef Bióra Wojskowego.

Za zgodność Sekretarz Jny R. G. S. R. Roszkowski
P. O. GUBERNATORA CYWILNEGO SZAMBELAN J. C. K. M. RADZCA STANU
BECHTIEJE W.

Sekretarz Jeneralny R. Roszkowski.

OBWIESZCZENIA SPADKOWE

Do powszechniej podaję po raz drugi wiadomości, że po śmierci Jana Nepomucna Kierzkowskiego właściciela nieruchomości tu w Radomiu przy ulicy Lubelskiej Nrem hyp. 57 oznaczonych, toczy się postępowanie spadkowe, każdy zatem prawo do spadku tego mający, obowiązany w terminie półrocznym od daty niżej wyrażonej rachować się mającym a mianowiciej dnia 1 Kwietnia 1841 r., w Kancellaryi Ziemiańskiej Gubernii Sandomierskiej stawić się i prawa swoje udowodnić. — Radom dnia 1 Października 1840 roku.
Walenty Rutkowski Regent.

Do powszechniej podaję po raz drugi wiadomości, że po śmierci Anny z Sadkowskich Ostrowskiej wierzycielki summ różnych na nieruchomościach jak następują, tu w Radomiu będących, ubezpieczonych jako to: a) na nieruchomości pod Nrem hyp. 143 co do summy 1,050 Złp., b) na nieruchomości pod Nrem 17 co do summy Złp. 2,250 oraz Dobrach Ekonomii Rządowej Radom prawie Józefa Hirosza co do summy Złp. 2,250 oraz Złp. 38 gr 15. Toczy się postępowanie spadkowe, każdy zatem prawo do spadku tego mający, obowiązany w terminie półrocznym od daty niżej wyrażonej rachować się winnym mianowiciej dnia 3 Kwietnia 1841 r., w Kancellaryi Ziemiańskiej Gubernii Sandomierskiej stawić się i prawa swoje udowodnić. — Radom dnia 3 Października 1840 roku.
Walenty Rutkowski Regent.

DODATEK

DODATEK NADZWYCZAJNY

Do N. 1 Dziennika Urzędowego

GUBERNII SANDOMIERSKIEJ

w Radomiu dnia 22 Grudnia (3 Stycznia) 1840/1 roku.

RZĄD GUBERNIALNY SANDOMIERSKI

Wydział Wojskowy.

N. 67,085. Sekcja Wojskowa, dnia 9/21 Grudnia 1840 r. Dyspozycją tutejszą z daty 3/15 Grudnia 1840 r. za N. 66,709. uprzedzeni zostali Wójtowie Gmin i Burmistrzowie miast w jaki sposób dowody wyłączeń dla osób w wieku spisowym zostających sporządzać mają zarazem poinformowani zostali, o dodatkowo zapasie mających rozporządzeniach Spisu Wojskowego dotyczących, jakoż przy reskrypcie JW. Generała Adjudanta Rautenstrauch z daty 7/19 Grudnia r. b. N. 9823/7379 otrzymał Rząd Gubernialny Sandomierski przepisy dodatkowe do Instrukcyi o Spisie i Zaciągu wojska poc. dnem 19/31 Grudnia 1839 r. wydanej, które poniżej domieszcza się.

O d d z i a ł 1.

Co do przeznaczenia Spisowych na Zaciąg do służby Rządowej Górniczej.

§. 1. Według ukazu Najjaśniejszego PANA z dnia 29 Czerwca (11 Lipca) r. b. corocznie oprócz Kontyngensu Zaciągowych w Królestwie Polskiem do służby wojskowej powołanego przeznaczoną będzie na Zaciąg do fabryk Górniczych Rządowych, pewna liczba Zaciągowych, którzy wyliczeni będą z pomiędzy ludzi mających wzrost mniejszy jakiego przepisany jest dla spisowych kwalifikujących się do służby wojskowej, a pod względem zdrowia i budowy ciała, zdolni są do użycia w górnictwie.

§. 2. Wynika więc z powyższego Ukazu, iż oprócz spisowych, którzy stosownie do §. 123 Instrukcyi są zdolni do służby wojskowej pod względem wzrostu uważani być mają, powinni być kwalifikowani do służby górniczej, spisowi trzymający wzrost mniejszy od naznaczonego paragrafem powyższym, mianowicie trzymający miarę mniejszą od 2 arszynów, 4 wershów, aż do 2 arszynów 2 wershów wyłącznie.

Dla czego też Rząd Gubernialny zaleca Wójtom Gmin i Burmistrzom miast, i skutku tego dopilnowanie Kommissarzom Obwodowym zaleca, ażeby przed Kommissaryą Supperrevizyją stawić się nakazali ludziom z tej kategorii jedynie:

- a) Bezzennym nie mającym gospodarstwa.
- b) Bezzennym posiadającym gospodarstwa.
- c) Żonatym bezdzietnym nie utrzymującym gospodarstwa.

§. 9. Lubo według Art: 5 powyżej cytowanego Ukazu prerogatywy Art: 22 postanowienia Królewskiego z dnia 26 Lutego (12 Marca) 1817 r. Korpusowi Górniczym nadane, zachowane zostają nadal jak dotąd Zakładom Rządowym Górniczym, nie wolno będzie jednak odtąd przyjmować bez oddzielnego pozwolenia do służby Górniczej spisowych ulegających Zaciągowi wojskowemu, wyjąwszy naukowo usposobionych, lub ze szkoły Górniczej wychodzących.

§. 10 Skoro więc spisowi zostający obecnie w Zakładach Rządowych Górniczych, wolni są od Zaciągu wojskowego, Delegacye spisowe nie będą powoływać ich do rewizyi, wyjąwszy tych, którzyby już po ogłoszeniu powyższego Najwyższego Ukazu przyjęci zostali do tychże zakładów.

§. 11. Z zasady tej Rząd Gubernialny zaleca Wójtom Gmin i Burmistrzom miast, wkładając zarazem obowiązek na Kommissarzy Obwodowych dopilnowanie, iżby ludzie Zaciągowi ulegający, a do fabryk Rządowych Górniczych po dzień 29 Czerwca (11 Lipca) 1840 r. przybyli, stawieni byli przed Delegacyami spisowymi, zarówno z innymi ludźmi Zaciągowi wojskowemu ulegającymi.

§. 12. Zaciągowi do Korpusu Górniczego przeznaczeni, zostawac będą pod zarządem Władzy Górniczej według przepisów przez JO Xięcia Namiestnika Królestwa wydać się mających, podlegając prawom wojskowym pod względem karności i porządku.

§. 13 Zakres służby tych Zaciągowych będzie ten sam, jaki przepisany jest dla Zaciągowych Królestwa Polskiego do służby wojskowej powołanych, to jest lat piętnaście.

O d d z i a ł 2.

Co do rewizyi corocznej, przez Delegacye spisowe, i Kommissye wyższe Zaciągowe, żołnierzy z Królestwa Polskiego pochodzących a przed wystąpieniem lat przepisanych, tudzież Zaciągowych, którzy już po oddaniu ich Władzy wojskowej, okazali się nie zdolnymi do służby, i do miejsca poprzedniego swego zamieszkania oddani zostali.

§. 15. Postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 3/15 Stycznia r. b. komunikowane Kommissarzom Obwodowym, przy dyspozycyi tutejszej z dnia 24 Kwietnia (6 Maja) r. b. N. 22148, a które tu, w dosłownym odpisie zamieszcza się.

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO
MIKOŁAJA I^{co}
 CESARZA WSZECH ROSSYI KROLA POLSKIEGO & &

Rada Administracyjna Królestwa

Zważywszy, że dotąd nie wydano stałych przepisów któremiby podlegali tak żołnierze wojsk Cesarzsko Rossyjskich, rodem z Królestwa, którzy przed wystąpieniem lat odsyłani są z powodu chorób lub kalectwa na miejsce ich urodzenia lub do zakładów dobroczynnych, tudzież rekruci którzy po wzięciu ich na Zaciąg staną się niezdolnymi do służby, Rada Administracyjna, w zastosowaniu się do obowiązujących przepisów w tej mierze w Cesarstwie, oraz na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Duchownych i Oświecenia Publicznego, postanowiła i stanowi:

Art: 1. Żołnierze uwolnieni od służby dla słabości zdrowia przed wystąpieniem lat, tudzież rekruci, którzy przed pomieszczeniem ich w wojsku podpadają ciężkim chorobom lub kalectwu, powróciwszy na miejsce urodzenia, i utrzymując się tam kosztem własnym lub familii, lub też pomieszczeni będąc w Instytutach dobroczynnych Królestwa, zostawać mają pod nadzorem miejscowej policyjnej Władzy, to jest Wójtów Gmin, Prezydentów lub Burmistrzów miast.

Art: 2. Rzeczone Władze miejscowe obowiązane są corocznie w czasie odbywania Spisu wojskowego przedstawić pomienionych żołnierzy i rekrutów Delegacyom Zaciągowym, i Kommissyom wyższym Zaciągowym, dla przekonania się czy który z nich po odzyskaniu zdrowia nie może powrócić do służby frontowej, pociągowej lub innej.

Art. 3. Władze miejscowe po uznaniu przez Kommissye wyższe Zaciągowe żołnierzy lub rekrutów pomienionych za sprasobnych do dalszej służby, niezwłocznie odsyłać ich powinni do Rządu Gubernialnego dla oddawania do wojska przez pośrednictwo Naczelnika Wojennego właściwej Gubernii.

Art: 4. Ciż z pomienionych żołnierzy i rekrutów którzy przez Kommissyą wyższą Zaciągową zupełnie i na zawsze zaniezdanych do służby wojskowej zostaną uznani od nadzoru policyjnego, jako też i od obowiązku stawania corocznie przed Delegacyami Zaciągowymi uwolnieni być mają.

Za choroby i kalectwa czyniące żołnierzy i rekrutów bezwarunkowo nie zdolnymi do wszelkiej służby wojskowej, uważają się te tylko, które w załączonym tu wyszczególnieniu przez Radę Lekarską są spisane.

Art: 5. W wykonanie takowego postanowienia które w Dzienniku Praw ma być zamieszczone kierującemu Spisem i Zaciągiem, wojskowym oraz Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Duchownych i Oświecenia Publicznego polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyjnej z d. 3/15 Stycznia 1840 r. Namiestnik Generał Feldmarszałek Xięże Warszawski.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Duchownych i Oświecenia Publicznego, Generał Adjutant (podpisano) Szypow, Sekretarz Stanu (podpis:) Tymowski. Za zgodność Naczelnik Sekcyi (podpis:) Chlebowski. Do Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych Duchownych i Oświecenia Publicznego. N. 560.

Wskazuje sposób postępowania z żołnierzami uwolnionymi od służby, przed wystąpieniem lat przepisanych, dla słabości zdrowia; tudzież rekrutami którzy podpadają ciężkim chorobom lub kalectwu.

W rozwinięciu powyższego postanowienia przepisuje się pod względem Spisu i Zaciągu wojskowego co następuje:

§ 16. Corocznie w czasie odbywania Spisu wojskowego, Burmistrze i Wójci Gmin obowiązani są przedstawić powyżej wymienionych żołnierzy i rekrutów Delegacyom i Kommissyom Wyższym Zaciągowym dla przekonania się, czyli który z nich po odzyskaniu zdrowa nie może wrócić do służby frontowej, pociągowej lub innej.

§ 17. W tym celu w końcu Listy Imiennnej spisowych N. 20 którą Wójci Gmin i Burmistrze przed rozpoczęciem Spisu wojskowego przygotować i Delegacyi za jej przybyciem do Gminy podać są obowiązani, zamieszczą oraz imiona i nazwiska żołnierzy i rekrutów dla chorób lub kalectw przed wystąpieniem lat przepisanych uwolnionych, a w Gminach lub miastach ich Administracyi zamieszkałych, wymieniając obok każdego żołnierza korpus, pułk lub oddział, w którym służył, niemniej datę pod którą ze służby został uwolniony, obok zaś każdego rekruta wyszczególnią w którym roku był na Zaciąg oddany i do jakiego korpusu lub oddziału przeznaczony.

§ 18. Delegacye spisowe przeniosą imiona nazwiska i inne szczegóły wspomnianych ludzi do wykazu spisowych N. 34 na końcu, i kazawszy stawić ich przed sobą przystąpią do ich rewizyi tak, jak co do spisowych jest przepisano.

§ 19. Jeżeli niektórzy z ludzi powyższej kategorii okażą się niezdatnymi na zawsze do wszelkiej służby wojskowej, mianowicie jeżeli dotknięci są chorobami lub kalectwem, w dołączonym tu wyszczególnieniu przez Radę Lekarską sporządzonem, Delegacye zamieszczą ich również w końcu na Liście N. 35 na zasadzie § 135 Instrukcyi sporządzić się mającej.

Tu winien Rząd Gubernialny uprzedzić Wójtów Gmin, Burmistrzów miast i Kommissarzy Obwodowych, iż spis wojskowy na r. 1841 rozpoczęty zostanie w całej Gubernii z dniem 22 Grudnia (3 Stycznia 1840) r. ukończenie Spisu przez Delegacye nastąpić powinno, najdalej z dniem 315 Marca 1841 r. poczem Kommissya wyższa Zaciągowa natychmiast rozpocząć ma Supperrewizyą poczynając od tego Obwodu w którym najprzód Delegacye czynności swoje ukończyły, Supperrewizya we wszystkich Obwodach w całej Gubernii ukończoną być powinna najdalej z dniem 315 Maja 1841 r. księga zaś kwalifikacyjna z całej Gubernii odesłaną zostanie JW Generałowi Adiutantowi Rautenstrauch, przed dniem 20 Maja (1 Czerwca) 1841 r.

Aby więc Rząd Gubernialny był w stanie rozporządzeniu zadosyć uczynić, upomina najmocniej Wójtów gmin i Burmistrzów, aby wszelkie dowody spisowym do wyłączenia lub oszczędzenia posługujące, pod najsurowszą odpowiedzialnością zaraz przy spisie Delegacyów były składane, aby też przedstawiając co dni 10 swoją czynność Rządowi Gubernialnemu, była w stanie przedstawić takowe kompletnie z dowodami posługującemi bądź do wyłączenia, bądź do oszczędzenia, i aby z swęj strony potrzebne poświadczenia lub uwagi do ostatecznego zadecydowania przedstawić mogła, w przeciwnym bowiem razie Wójtci gmin i Burmistrze do surowej odpowiedzialności pociągnięci zostaną; Listy zaś owczarzy, diaków, organistów oddzielnie w terminie oznaczonym przedstawione być winny.

W końcu Rząd Gubernialny przypomnieć widzi potrzebę, iż jakkolwiek w dyspozycyi swęj z daty 18f30 Czerwca r. b. za N. 33,462 podał do wiadomości Wypis z Protokołu Posiedzenia Rady Administracyjnej z dnia 13f25 Maja r. b. znajduje potrzebę takowy w dosłownym odpisie zamieścić i do powszechnej mieszkańców Gubernii Sandomierskiej wiadomości podać, z poleceniem oraz Wójtom gmin, Prezydentom i Burmistrzom miast, ażeby ogłaszając powyższe postanowienie mieszkańcom starali się wpoić to przekonanie, iż obowiązkiem jest zachęcać spisowych, ażeby gdy któren z nich oddany zostanie na zaciąg, dochowywał wiernie złożonej na wierność Najjaśniejszemu Panu przysięgi, nie dopuszczając się zbiegostwa; dezserter bowiem żaden ukryć się nie zdoła, chyba na czas krótki, gdyż kary za ukrywania dezserterów przepisane, nie pozwalają przetrzymywać onych nawet tym mieszkańcom, którzyby nie pomni na obowiązek posłuszeństwa Rządowi, ukrywać ich chcieli, zaś według konwencyi kartelowej z Krajami ościennemi zawartęj, dezsertery wojskowi, a nawet spisowi jeszcze na zaciąg nie powołani, extradowani zostają z zagranicy, gdyby tamże zbiegdz mieli.

Wypis z Protokołu Posiedzenia Rady Administracyjnej.

dnia 13f25 Maja 1840 roku.

Namiestnik Królestwa oznajmił Radzie Administracyjnej, że Jego Cesarsko-Królewska Mość mając sobie przez Niego doniesionem o znacznej dezercyi rekrutów Królestwa Polskiego zdarzającej się corocznie w czasie prowadzenia ich w partyach z miejsc w których są brani, do Komend do których są przeznaczani Najwyżęj zatwierdził raczył zaproponowane przez Niego środki mające na celu zapobieżenie podobnym wypadkom i rozkazał podać je do powszechnej wiadomości.

W skutek takowego Jego-Cesarsko Królewskiej Mości rozkazu, Namiestnik Królestwa wzywał Radę Administracyjną o wydanie stosownych rozporządzeń,

Rada postanowiła co następuje:

1. Jeżeli z liczby rekrutów Królestwa Polskiego w czasie prowadzenia i w partyach z miejsc w których są brani, do Komend do których są przydzielani, zbiegnie więcej jak jeden ze sta, w takim razie przewyższająca ten stosunek liczba zbiegłych, kompletowaną być ma innemi rekrutami zdatnemi do wojennej służby, którzy brani być winni z tych samych Gubernii i Obwodów, z których zbiegli pochodzili.

2. Głównie Zarządzający Spsem i Zaciągiem Wojskowym, po otrzymaniu od Sztabu Głównego Armii Czynnej. Spisu Imiennego zbiegłych rekrutów z wymienieniem Gubernii i Obwodów z których pochodzili, obowiązany jest wydać z swęj strony stosowne rozporządzenie względem pobrania innych rekrutów i oddania ich w miejsce zbiegłych.

3. Rekruci przeznaczeni w miejsce zbiegłych i brać się mających, jak to w Art. 1 powiedziano, z tych samych Gubernii i Obwodów, z których zbiegli pochodzili, w żadnym przypadku nie mogą być zastępowani ludźmi ukrywającymi się przed konskrypcyą i poborem do wojska, ujętymi na włóczęgostwie, lub uwolnionymi z więzienia.

4. Schwytani zbiegli rekruci winni być natychmiast oddawani Naczelnikom Wojennym dla postąpienia z niemi, jak z dezserterami wojskowemi, i odesłania ich na służbę bez zaliczenia.

5. Postanowienie to podać do powszechnej wiadomości wszystkim mieszkańcom Kraju, i ogłaszać je corocznie przed każdym poborem do wojska.

6. Wykonanie niniejszej doczyzy i wydanie dalszych w tęg mierze rozporządzeń, porucza się JW. Generałowi Adjutantowi Rautenstrauch, jako głównie kierującemu spsem i Zaciągiem Wojskowym w Królestwie. Zgodno z protokołem Sekretarz Stanu

(podpisano) Tymowski. — Do JW. Jenerała Adjutanta Rautenstrauch. — Za zgodność Szef bióra (podpisano) M. Greffen.

Poruczając z resztą gorliwości Kommissarzy Obwodowych, Wójtów gmin i Burmistrzów miast dokładne wykonanie we wszystkich szczegółach, tój tak ważnej części służby, nie może wątpić na chwilę Rząd Gubernialny, że przeięci sami ważnością takowej, dołożą wszelkiego starania, aby oczekiwanie Władzy wyższej w tój mierze nie zostało zawiedzioném.

N. 64,158. Sekcyja Wojsk: dnia 28 Listopada (10 Grudnia) 1840 r. Zamieszczając poniżej Listę Imienną Spisowych z rozpisu JW. Generała Adjutanta Rautenstrauch z Gubernii Krakowskiej, na tegoroczny pobór wykazanych a w czasie tegoż zbiegłych, Rząd Gubernialny Sandomierski, poleca Wójtom Gmin i Burmistrzom miast, aby w Gminach Administracyi ich poruczonych, objętych tąż Listę spisowych, jak najściślej śledzili, a w razie ujęcia którego z tych do Kommissarzy Obwodowych właściwych dla dalszego z nimi postąpienia pod ścisłą strażą dostawiali.

Lista Imienna. Spisowych z Gubernii Krakowskiej zbiegłych w r. 1840 na zaciąg powołanych. Obwód Stopnicki: Sojka Sylwester, Gawłowski Jakób, Szniester Józef, Łabuś Maciej, Zuchera Wojciech, Stonina Mikołaj, Biskup Józef, Dybała Wojciech, Pietrzyk Józef, Lachowicz Piotr, Sinia Kazimierz, Waligorski Alexander, Wajtas Kasper, Kopei Jan, Mazur Jan, Sobieszkoda Jan. — Obwód Miechowski, Wiekos v. Miekos Wojciech, Krzesicki Aleksander, Grzeda Franciszek, Szczech Jan, Badoń Jan, Pajak Adam, Mazur, Felix, Kowalski Marcin, Muszyński Jakób, Wojcikiewicz Marcin, Łuszywo Ignacy, Trociński Wojciech. — Obwód Kielecki. Smadczyński v. Smoraj Kasper, Bochenkiewicz Michał, Grzegolu Tomasz, Tudorowicz Franciszek. — Obwód Olkuski. Cielecki Kasper, Szczepańczyk Antoni, Piechowicz Antoni, Terminiński Andrzej, Jurczyk Łukasz, Czekał Kazmierz, Kucharczyk Walenty, Manka Wincenty, Budniewski Norbert, Maraszek Antoni, Prządo Błażej, Krzywda Antoni, Giermala Michał, Flaszka Kazmier, Bułski Jan, Bielski Kazmierz, Przybyłek Jakób, Siwek Kasper, Gajewski Kajetan, Karbownik Gabryel, Lubas Marcin, Tomulski Franciszek, Tomulski Andrzej, Kucia Franciszek, Policzkiwicz Józef, Gniłka Benedykt, Trołka Walenty, Gegortek Łukasz, Baren Mateusz, Zgoda Józef, Żak Ignacy, Będkowski Michał, Borecka Piotr, Gwoździ Franciszek, Piotka Jan, Bojarski Jan, Dzierki Walenty, Kałński Wojciech, Dybkowski Ignacy, Świedziół Wawrzeniec, Kozioł Wojciech, Flak Jacek, Echo Józef, Musiał Tomasz, Ziak Jakób, Wartak Mikołaj, Bijak Wincenty, Smotka Walenty, Łukasik Tomasz, Sroda Michał, Babszyn Józef, Fiszer Szczepan, Szewczyk Jacek, Madaj Tomasz, Duda Antoni, Wojdas Piotr, Cichoń Maciej, Krawczyk v. Malarczyk Kazmierz, Pęcok Józef, Szwagrzyk Ignacy, Boguski Józef, Jaworski Józef, Milar Maciej, Gubala Jakób, Solipiwo Antoni, Starczynowski Grzegorz, Bojewski Szczepan, Szewczyk Alexy, Bączkowski Jan, Moszczyk Paweł, Stemplewski Franciszek, Czekał Wojciech, Bachowski Franciszek.

N. 57,455. Sek: Wojskowa, dnia 18/30 Października 1840 r. Zamieszczając poniżej Listę Imienną zbiegłych Spisowych z Gubernii Płockiej, poleca Wójtom Gmin Prezydentom i Burmistrzom miast, iżby ściśle śledztwo w swój Administracyi Gmin i Miast zarządzili i ujętych pod strażą od ucieczki zabezpieczającą Kommissarzowi właściwego Obwodu odstawili.

Lista Imienna. Spisowych, którzy w roku 1840 przed poborem zbiegli: Z Obwodu Białskiego. Romaniak Alexander, Niewiadomski Jan Chwedor Osypiuk Jan v. Osyciuk. Olesiak Bazyli, Sobolewski Tomasz, Krasuski Ludwik v. Krąpski, Kucharewicz Jan, Sydor Łagodziuk — Z Obwodu Radzyńskiego: Pruszczak Gzregorz, Matczuk Wasyl, Sawoniuk Andrzej. Deresz Semen, Kowalczuk Danilo, Bajer Józef, Michna Walenty, Zoniuk Iwan, Kitz Antoni Sawka Danilo, Głowacki Bazyli, Fronc Iwan, Siatyk Dmitr. — Z Obwodu Łukowskiego: Szwajkowski Tomasz, Słasa Andrzej Radzkiewicz Julian, Kudłński Felix, Bienias Wojciech Tokarczyk Antoni, Marciniak Andrzej, Pajzner Franciszek, Ochnik Maciej Slandek Kazmierz, Kędziński Wojciech, Kozak Błażej, Kozak Stanisław, Załowski, Józef, Wróblewski Wincenty, Radzkiewicz Teofil, Gajak Franciszek, Lepczyński Julian, Mysłowski Leonard, Pietruszyński Ignacy, Krasuski Ludwik. — Z Obwodu siedleckiego: Tomasiak Józef, Piotrowski Andrzej, Dęberało Wawrzeniec, Janiszewski Felix, Ambrożek Szymon, Matlachowski Andrzej, Wencel Henryk, Wysocki Walenty. — Z Obwodu Lipnowskiego: Karpiński Józef, Krosowski Szymon, Kruszyński Kazmierz, Nawacki Andrzej, Wileński Jan, Padleski Jan, Witkowski Jan. Meller Jan, Psiakowski Kazmierz, Bieniak Grzegorz, Kossobud Błażej, Pościechowski Jan, Kamieński Jan, Lewandowski Wojciech, Grabowski Maciej, Adamowski Józef, Wojciechowski Jan, Miśleński Maryan, Wyza Piotr, Michalski Karol, Zalewski Jakób, Zaduszewski Marcin, Sznenberg Andrzej, Kaczorkiewicz Antoni.

R. O. GUBERNATORA CYWILNEGO SZAMBELAN J. C. K. M. RADZCA STANU
BECHTIEJEW.

Sekretarz Jeneralny R. Roszkowski.